

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epitome Tribvnalis Sacramentalis Reverendissimi Patris Petri Marchantii

Zurmöllen, Heinrich

Neuhusii, 1677

Art. 10. De obligatione observationum sacrarum & jejunij

urn:nbn:de:hbz:466:1-9734

qui in agris assidue commorantur, & ideo more pecudum vivunt, in Dominicis & aliis festis diebus saltem ad missam faciant vel permittant venire, nam & hos Christus pretioso suo sanguine redemit: quod si neglexerint, pro animabus eorum rationem seredituros sciant. Quod notent Domini & Heri quorum interest providere, ne absque vera necessitate famuli à Missa absint.

Articulus Decimus.

De Obligatione observationum sacramentorum & jenuj.

I. **T**Riplex Ritus in sacramentorum Ministerio reperitur; alij sunt essentialia, qui ad essentiam Sacramenti spectant, ut sunt: Materiam, formam, intentionem, institutionem, singularem Ministerii concernentes, & talem ritum in Sacramentis omittere, est sacrilegium & peccatum mortale. Alij Ritus dicuntur actionem Ministerij integrare, & sunt ab Ecclesia ad actionis solemnitatem instituti, & talem aliquem notabilem ritum, extra casum necessitatis vel magnæ congruitatis omittere.

omittere peccatum mortale est: alij dicuntur ritus mere accidentales, quia nec ad essentiam, nec ad actionem per se pertinent, & talem ritum vel cæremoniam omittere ad summum peccatum veniale est, & hæc de ritibus sufficiant, quia vero ad observationes sacras reducitur jejunium Ecclesiæ, de illo hic breviter tractabimus.

2. Jejunium ut in Ecclesia Romana modo indicitur est Religiosa observantia, abstinentiæ à cibo & qualitate certa ciborum, designato tempore, ad Deum colendum, & ad mortificationem carnis propter Deum ab Ecclesia ordinata. dicitur (*observantia Religiosa*) Primo ut distinguatur contra jejunium nature, quo is qui non habet quod comedat, abstinet, vel quo ex aliqua causa naturali cibum aut potum refugit; Secundo: ut judicetur verum genus jejuniij Ecclesiastici, quod ad observantias sacras pertinet, & à virtute Religionis ordinatur in cultum Dei, & per hoc distinguitur ab actu virtutis temperantiæ. dicitur (*abstinentia à cibo*) hoc enim jejunio Ecclesiæ essentiale est, ita ut qui à cibo non abstinet,

abstinet,

abstinet, etsi à vitijs & alijs abstinens, spiritualiter jejunare dicatur, proprie dictum tamen jejunium non servat.

3. Non dixi (*à potu*) quia potus abstinentia simpliciter ab Ecclesia non est indicta, cōtra tamen illos qui potu se nutriunt, aut in potu lasciviunt diebus jejuniorum, hoc dicitur: Si non frangunt (ut vulgo dicitur) jejunium, illud submergunt: dicitur (*de qualitate certa ciborum*) Ecclesie enim mandato carnes prohibentur. dicitur (*designato tempore*) triplex autem tempus designatur: Nimirum dies in quo jejunare oportet. Hora in qua sumenda est refectio. Tempus quo jejunium incipit & finitur. Per hoc intelligitur, quod à media nocte diem jejuniij præcedentem jejunare incipias, & ad mediam noctem diem illum sequentem producas. Ex dictis sequitur. Quod comedere carnes in diebus jejuniorum & in quadragesima absque dispensatione, vel causa excusante, peccatum mortale sit.

4. Licet ex indulgentia matris Ecclesie aliquid cibi vesperi in diebus jejuniorum
sumere,

sumere, non tantum ut dicunt, ne potus nocent, sed etiam ad naturæ conservationem: & non est in collatiuncula vespertina de qualitate cibi altercandum, perinde enim est quo cibo illa fiat, modo non excedatur, & cibus abstinentiæ jejuniij sit accommodus. In ratione vero quantitatis cibi, quilibet sit ingenuus Arbiter & sincerus iudex sui actus, ad pondus sanctuarij, hoc est timoris Dei, & candidæ non scrupulosæ conscientiæ, & ut Regulam dem certiorrem, cum Ecclesia indulgeat collatiunculam, sume tantum quantum sentis tibi commode necessarium, ut jejunans tuis functionibus Ordinarijs satisfacias absq; gravi incommodo: ut privationis somni, operis & exercitij cui vacare soles.

5. Causæ à jejunio excusantes ad quatuor capita reduci possunt, quæ sunt ætas, infirmitas, paupertas, labor: per ætatem excusantur in duabus extremis hominis ætatibus constituti, nimirum: qui in pueritia simul cum adolescentiæ parte, usque ad annum 21. degunt; quia illud est tempus accretionis corporis humani. Deinde

L

qui

qui in senectute vivunt, quæ reputatur à sexagesimo anno usque ad finem vitæ: quia senectus se ipsa morbus, & natura deficiens corroboranda est. Ob infirmitatem excusantur: Prægnantes & nutriendes, quæ communiter censentur, sine detrimento sanitatis vel prolis non posse jejunare, judicium vero morbi, infirmitatis, debilitatis judicio medicorum & prudentis Confessarij relinquitur. Attendenda est etiam, non tantum infirmitas præsens sed etiam imminens. Paupertate excusantur, qui non habent victus sufficientiam sed mendicare, & pro ut occurrat sumere debent, & vix unquam plenam refectionem sumunt. Laboris causa excusantur, generaliter omnes operibus sive corporalibus sive spiritualibus vacantes, quorum operum labor talis est, ut opus fieri aut labor tolerari non possit, si quis jejundet.

TRA